

Поліщук Н. В.
д-р екон. наук,
професор кафедри фінансів і банківської справи
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Левчук А. О.
здобувачка вищої освіти
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
Донецького національного університету імені Василя Стуса

ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТНОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КОНТЕКСТІ СПІВПРАЦІ З УКРАЇНОЮ

Вступ. У сучасній ситуації посилення інтеграції та глобалізації міжнародного співтовариства поступово посилюється вплив наднаціональних організацій на регулювання міжнародних відносин, особливо міждержавних. Активізація зовнішньої політики України передбачає її участь у міждержавних відносинах.

Мета дослідження – проаналізувати особливості кредитної та інвестиційної політики міжнародних фінансових організацій у контексті співпраці з Україною.

Основна частина. Міжнародні фінансові організації (МФО) відіграють важливу роль у сучасній світовій економіці, надаючи країнам фінансову допомогу, сприяючи розвитку та стимулюючи міжнародну торгівлю й інвестиції. Кредитна політика МФО передбачає надання кредитів країнам-членам на пільгових умовах. Інвестиційна політика МФО спрямована на залучення інвестицій у країни, що розвиваються, та країни з перехідною економікою. МФО можуть здійснювати прямі інвестиції, надавати гарантії інвесторам та сприяти створенню сприятливого інвестиційного клімату [3].

Україна як країна з перехідною економікою протягом багатьох років активно співпрацює з міжнародними фінансовими організаціями (МФО). Кредитна та інвестиційна політика МФО щодо України має свої особливості, які обумовлені специфікою української економіки та її поточними потребами.

1. Обсяги та цілі кредитування. МФО надають Україні значні кредити, які використовуються для фінансування дефіциту бюджету, стабілізації курсу гривні, підтримки банківського сектору та реалізації інвестиційних проєктів.

Наприклад, деякі з ключових кредитних програм, які МФО надали Україні:

- Програма розширеного кредитування (EFF) була надана МВФ у 2014 році для підтримки української економіки після Революції Гідності та анексії Криму Росією. Загальний обсяг EFF становив 17 мільярдів доларів США.

- Програма підтримки з боку Stand-By Arrangement (SBA) була надана МВФ у 2018 році для забезпечення страховки від ризиків, пов'язаних з геополітичною

нестабільністю та волатильністю на світових ринках. Загальний обсяг SBA становив 4 мільярди доларів США.

- Програма підтримки структурних реформ (PCG) була надана Світовим банком у 2019 році для підтримки структурних реформ в Україні, як-от боротьба з корупцією, покращення інвестиційного клімату та реформа державного сектору. Загальний обсяг PCG склав 800 мільйонів доларів США.

МФО також надають Україні значні інвестиції і технічну допомогу. Ці кошти використовуються для розвитку інфраструктури, підтримки малого та середнього бізнесу, покращення системи охорони здоров'я та освіти [2].

Наприклад, деякі з ключових інвестиційних програм, які МФО надали Україні:

- Програма розвитку сільського господарства та агропромислового комплексу (PRADA) була запущена Світовим банком у 2014 році для модернізації сільського господарства та агропромислового комплексу України. Загальний обсяг PRADA склав 200 мільйонів доларів США.

- Програма підтримки малого та середнього бізнесу (MSME) була запущена Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) для підтримки розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. Загальний обсяг MSME склав 500 мільйонів євро.

- Програма реформування системи охорони здоров'я (HSRP) запущена Світовим банком для реформування системи охорони здоров'я України. Загальний обсяг HSRP склав 150 мільйонів доларів США.

МФО надають кредити та інвестиції Україні на пільгових умовах. Процентні ставки за кредитами МФО значно нижчі, ніж ринкові, а терміни погашення – довші.

Однак МФО також вимагають від України виконання низки умов, як-от проведення структурних реформ, спрямованих на покращення макроекономічної стабільності, боротьбу з корупцією та покращення інвестиційного клімату; забезпечення прозорості та підзвітності у використанні кредитних коштів; збереження макроекономічної стабільності та дотримання режиму фіскальної дисципліни.

Майбутнє співпраці України з МФО залежатиме від низки факторів, зокрема: успіхів України у проведенні реформ; поточної економічної ситуації в Україні; глобальної економічної та політичної кон'юнктури. Очікується, що співпраця України з МФО триватиме й надалі. МФО можуть надати Україні додаткову фінансову підтримку для реалізації амбітних програм розвитку, як-от модернізація інфраструктури, розвиток цифрової економіки та перехід на чисту енергетику.

Висновки. Отже, співпраця України з МФО є важливим фактором стабільності та розвитку української економіки. Кредити та інвестиції МФО допомагають Україні проводити реформи, підтримувати фінансовий сектор та долати економічні кризи. Водночас необхідно враховувати як позитивний, так і негативний вплив співпраці з МФО та проводити виважену економічну політику.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бідник Н. Б. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями як чинник економічного розвитку держави. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2019. № 19(3). С. 153–157.
2. Дубина М. В. Економічна суть та види фінансових послуг. *Світ фінансів*. 2016. № 3(48). С. 124–135.
3. Жаворонок А. Міжнародний досвід функціонування ринку кредитних послуг. *Економічний дискурс*. 2022. № 1. С. 68–77.

Волкова Н. І.

канд. екон. наук, доцент
кафедри фінансів і банківської справи
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Ніколаєва А. П.

здобувачка 3-го курсу
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
Донецького національного університету імені Василя Стуса

СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вступ. Валютна політика є одним із ключових складників економічної політики країни і відіграє значиму роль у забезпеченні стабільності та ефективного функціонування національної валюти на міжнародному ринку. Її роль полягає у забезпеченні стабільності національної валюти та сприятливих умов для розвитку зовнішньої торгівлі й інвестицій. В умовах глобалізації та відкритості економіки України значення валютної політики суттєво зростає. Національний банк України відіграє ключову роль у формуванні та реалізації валютної політики України, спрямованої на досягнення стратегічних економічних цілей країни та забезпечення макроекономічної стабільності.

Метою роботи є аналіз сучасного стану валютної політики НБУ та формування стратегічних завдань в умовах воєнного стану.

Основна частина. Побудова дієвого валютного ринку в нашій країні та його ефективне керівництво є критичними для формування відкритої ринкової економіки. Це вимагає від центрального банку розробки та успішної реалізації повноцінної валютної політики, яка охоплює всі необхідні інструменти впливу на валютні відносини. Валютна політика стає одним із найважливіших елементів загальної системи заходів для забезпечення макроекономічної та фінансової стабільності та стимулювання економічного зростання [1].

Валютна політика як важливий складник макроекономічної стратегії держави, має на меті досягнення ключових цілей економічного розвитку. Ці стратегічні завдання включають [2]: